

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒ. ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 110 /2000

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ Β'

Συνεδρίαση της 22 Φεβρουαρίου 2000

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Κων/νος Βολτής, Αντιπρόεδρος

Νομικοί Σύμβουλοι: Θ.Ρεντζεπέρης, Γ.Κατράνης, Ν.Μαυρίκας,

Χ.Θωμόπουλος, Σ.Δελλαπόρτας,

Σ.Παπαγεωργακόπουλος, Δ.Αναστασόπουλος

Εισηγητής: Βασ. Δούσκα

Αριθμ. Ερωτήματος: 88424/10/10.1.2000 έγγραφο της Δ/σης

Επιθεώρησης του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

Περίληψη Ερωτήματος: α) Εάν στα πλαίσια του ασκουμένου από την
Δ/ση Επιθεώρησης του Υπουργείου ελέγχου λειτουργίας Πολεοδομικής

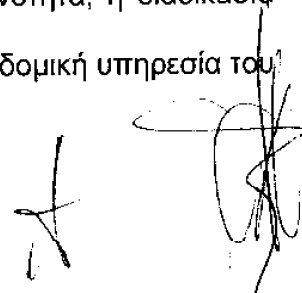

υπηρεσίας Δήμου, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν, κατόπιν σχετικής εντολής της εν λόγω Δ/νσεως και όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης προς υλοποίηση του ελέγχου αυτού, ως επίσης και:

β) Ποία η έννοια της παράλληλης άσκησης της αρμοδιότητας των αυθαιρέτων κτισμάτων ή κατασκευών της Πολεοδομικής υπηρεσίας της Νομαρχιακής Υπηρεσίας με αυτή του Δήμου ή της Κοινότητας, εάν η δεύτερη παραλείπει την άσκηση της (άρθρ. 7 παρ. 3 Π.Δ. 267/98 ΦΕΚ 195Α'/21.8.98).

Επί του ως άνω θέματος το Β' τμήμα του Ν.Σ.Κράτους έχει την ακόλουθη γνώμη:

A. Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του από 23.11.90 Π.Δ/τος, που εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 61 του ν.947/79, με το οποίο μεταβιβάστηκαν οι αρμοδιότητες πολεοδομικών εφαρμογών στο Δήμο Βούλας Ν.Αττικής, ως και με τις διατάξεις του Π.Δ. 267/98, με το οποίο καθορίζεται η διαδικασία χαρακτηρισμού και κατεδάφισης νέων αυθαιρέτων κατασκευών, η αρμοδιότητα των αυθαιρέτων κτισμάτων ή κατασκευών ασκείται από τον Δήμο Βούλας για την περιφέρειά του, δια της πολεοδομικής του υπηρεσίας, δύναται όμως να ασκηθεί παράλληλα και από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, εάν η κατά τα ανωτέρω δημοτική υπηρεσία παραλείπει την άσκηση της. Ειδικότερα στην παρ. 1 του άρθρ. 7 του π.δ/τος 267/98 ορίζεται ότι: «Όπου η αρμοδιότητα των αυθαιρέτων κτισμάτων ή κατασκευών ασκείται από Δήμο ή Κοινότητα, η διαδικασία του παρόντος Δ/τος, τηρείται από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία του

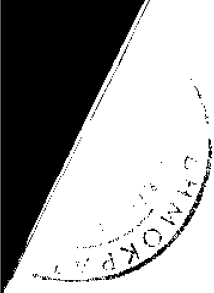

Δήμου ή της Κοινότητας» και στην παρ. 3 του αυτού άρθρου ότι: «Οι κατά τις παραγρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου αρμοδιότητες μπορεί να ασκηθούν παράλληλα και από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης εάν η κατά τα ανωτέρω δημοτική υπηρεσία παραλείψει την άσκησή τους. Σε περίπτωση που και οι δύο υπηρεσίες επιληφθούν υποθέσεως κατά την άσκηση της παραπάνω αρμοδιότητας την ίδια ημέρα, κατισχύει η πράξη της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Η παράλειψη της δημοτικής υπηρεσίας τεκμαίρεται αμάχητα, όταν η πολεοδομική υπηρεσία εξέδωσε τη σχετική πράξη πριν από τη δημοτική υπηρεσία. Η σχετική πράξη της πολεοδομικής υπηρεσίας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης κοινοποιείται πάντοτε στην κατά τα ανωτέρω αρμόδια δημοτική υπηρεσία, που υποχρεούται να απέχει κάθε περαιτέρω ενέργειας στην συγκεκριμένη υπόθεση».

Η ανωτέρω παράλληλη αρμοδιότητα από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, εάν η δημοτική υπηρεσία παραλείψει την άσκηση της αρμοδιότητας της για την εφαρμογή της διαδικασίας χαρακτηρισμού και κατεδάφισης αυθαιρέτου, προεβλέπετο και στην διάταξη της παρ. 2 του άρθρ. 1 του από 23.11.90 Π.Δ/τος, μεταβιβασθείσα ήδη με την ανωτέρω μνημονευθείσα διάταξη στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Από την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται, ότι η αρμοδιότητα της πολεοδομικής υπηρεσίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης μπορεί ν'ασκηθεί παράλληλα μόνο επί παραλείψεως της δημοτικής υπηρεσίας να επιληφθεί της διαδικασίας χαρακτηρισμού και κατεδάφισης νέων αυθαιρέτων και δεν ασκείται επικουρικά ή

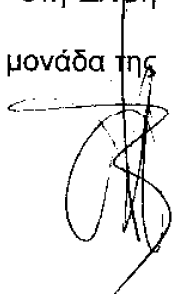

συμπληρωματικά, αν υπάρχουν πλημμέλειες των επί μέρους πράξεων της αρξαμένης ήδη από την δημοτική υπηρεσία διαδικασίας.

Επί μέρους παραλείψεις και πλημμελείς πράξεις της δημοτικής υπηρεσίας μπορούν να ελεγχθούν στα πλαίσια επιθεώρησης από τη Διοίκηση ή ακυρωτικώς από τα αρμόδια Δικαστήρια κατόπιν προσβολής των σχετικών πράξεων, αλλά πάντως δεν συνιστούν την απαιτούμενη από τον νόμο παράλειψη η οποία και μόνο αποτελεί προϋπόθεση για να κινηθεί η διαδικασία από την πολεοδομική υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Β. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του ανωτέρω από 23.11.90 Π.Δ/τος ο Υπουργός ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και ο αρμόδιος νομάρχης μπορούν πάντοτε με τα όργανα που ορίζονται από αυτούς, να ασκήσουν επιθεώρηση στην τεχνική υπηρεσία του Δήμου για τις μεταβιβασθείσες με το εν λόγω διάταγμα αρμοδιότητες.

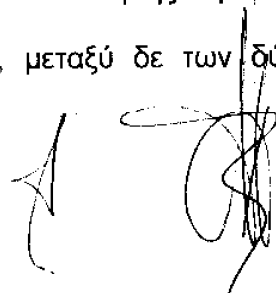
Η αρμοδιότητα του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. ασκείται αυτοτελώς με τα όργανα, που ορίζονται απ' αυτόν, παράλληλη δε είναι και η δυνατότητα ασκήσεως επιθεώρησης από τον νομάρχη στην πολεοδομική υπηρεσία του ΟΤΑ α' βαθμού (εδώ του Δήμου Βούλας). Η αρμοδιότητα του Νομάρχη δεν περιήλθε στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση σύμφωνα με την παρ. 1β του άρθρου 3 του ν.2218/94, αλλά στον Περιφερειακό Δ/ντή (άρθρ. 4 του ν.2240/94). Στη συνέχεια με το άρθρο 14 του ν.2399/96 καταργήθηκαν οι Περιφερειακοί Δ/ντές και οι αρμοδιότητες τους περιήλθαν στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας. Τέλος η εν λόγω αρμοδιότητα ανατίθεται δυνάμει του άρθρου 7 του ν.2503/97 στη Δ/νση Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Διοίκησης, που αποτελεί οργανική μονάδα της

Περιφέρειας με χωρική αρμοδιότητα το νομό ή την επαρχία. (Σχετικές και οι υπ' αριθμ. 37/26.8.1997 και 39/17.9.97 εγκύκλιοι του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.).

Γ. Η προαναφερθείσα επιθεώρηση αφορά στη διαπίστωση εφαρμογής των κείμενων διατάξεων κατά την άσκηση από τις πολεοδομικές υπηρεσίες του Δήμου, των σχετικών με τα αυθαίρετα κτίσματα ή κατασκευές αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί. Ούτως οι πράξεις των υπηρεσιών του Δήμου υπόκεινται σε έλεγχο νομιμότητας, ο οποίος γίνεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήσεως παντός ενδιαφερομένου. (Σχετική η υπ' αριθμ. 332/95 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους). Όργανα τα οποία ορίζονται από τον Υπουργό, για να διενεργήσουν την επιθεώρηση είναι και τα όργανα της αρμοδίας Δ/σης Επιθεώρησης του Υπουργείου, που συστάθηκε με το Π.Δ. 207/18.5.91 (Α 78). Στο άρθρο 4 αυτού ορίζεται «Αρμοδιότητες της Δ/σης Επιθεώρησης είναι: Η άσκηση επιθεώρησης και ελέγχου των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου και των εποπτευομένων από αυτό Ν.Π.Δ.Δ. για τη διαπίστωση της κανονικής και εύρυθμης λειτουργίας τους και της ορθής εφαρμογής των κειμένων διατάξεων και των σχετικών οδηγιών». Η αρμοδιότητα αυτή κατανέμεται περαιτέρω στο Τμήμα Γενικής Επιθεώρησης.

Δ. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1,3 και 8 του Π.Δ. 30/96, με το οποίο κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο νόμου οι διατάξεις για την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δεν ασκούν εποπτεία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδας και δεν θίγουν τις αρμοδιότητές τους, μεταξύ δε των δύο

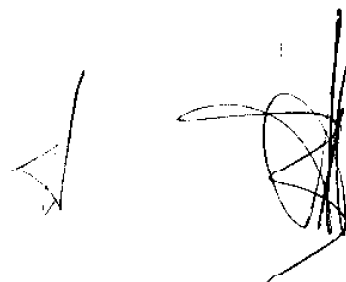

βαθμίδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση. Με τις διατάξεις των άρθρων 104 επομ. του Π.Δ. 30/96 ρυθμίζεται το καθεστώς των υπαλλήλων της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, οι οποίοι τελούν σε άμεση υπηρεσιακή σχέση με το νομικό αυτής πρόσωπο και όχι με το Κράτος εν στενή εννοία.

Ε. Τέλος, η αρμοδιότητα για την ενέργεια ορισμένων πράξεων κατανέμεται σε συγκεκριμένα όργανα και έχει το περιεχόμενο που της δίνει ο νόμος. Επίσης η αρμοδιότητα δεν μπορεί να διευρυνθεί ή περιοριστεί χωρίς σχετική νομοθετική ρύθμιση. Συναφώς και η άσκηση της αρμοδιότητας κατ'εντολή και επ' ονόματι του αρμόδιου οργάνου, εξέρχεται από τα πλαίσια της νόμιμης κατανομής αρμοδιότητας και προϋποθέτει νομοθετική πρόβλεψη.

Κατόπιν αυτών εφόσον από το νόμο δεν προβλέπεται διαφορετικά, η επιθεώρηση, που ενεργείται από όργανα, που ορίζονται από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., επί πράξεων των Δήμων και στη συγκεκριμένη περίπτωση του Δήμου Βούλας, δεν δύναται να υλοποιείται μέσω υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, οι υπάλληλοι της οποίας ενεργούν στα πλαίσια της αρμοδιότητας, που κατανέμεται με τους νόμους, που αφορούν στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, αλλά από υπαλλήλους του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και καταρχή της Δ/νσης Επιθεώρησης του.

ΣΤ. Κατάκολουθίαν των ανωτέρω, στο τιθέμενο ερώτημα προσήκει κατά την γνώμη του Β' τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους η απάντηση, ότι:

α) Επί διενεργουμένου ελέγχου λειτουργίας πολεοδομικής υπηρεσίας Δήμου από την Δ/ση Επιθεώρησης του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. δεν δύνανται να χρησιμοποιούνται κατόπιν σχετικής ενιουλής της εν λόγω Δ/σης όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης προς υλοποίηση του ελέγχου αυτού.

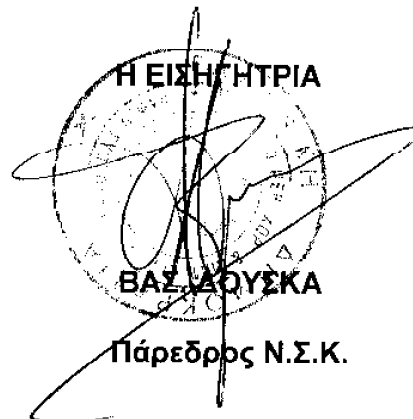
β) Η αρμοδιότητα των αυθαιρέτων κτισμάτων ή κατασκευών της Πολεοδομικής Υπηρεσίας της Νομαρχιακής Υπηρεσίας δύναται να ασκηθεί σύμφωνα με το άρθρ. 7 παρ. 3 Π.Δ. 267/98 μόνο στην περίπτωση παραλείψεως κινήσεως της σχετικής διαδικασίας από την Πολεοδομική Υπηρεσία του Δήμου ή της Κοινότητας.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 2.3.2000

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΚΩΝ. ΒΟΛΤΗΣ
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ
ΒΑΣ. ΒΟΥΛΑΣ
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.